

Fakulta sociálních studií

Výroční zpráva o činnosti za rok 2000

Děkan:	Prof. PhDr. Ivo Možný, CSc.
Proděkani:	Doc. PhDr. Petr Macek, CSc. PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D. Doc. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc. PhDr. Csaba Szaló, Ph.D. (do 1. 9. 2000) PhDr. Jan Holzer, Ph.D. (od 1. 9. 2000)
Předseda AS FSS MU:	Doc. PhDr. Lubomír Kostroň, CSc.
Tajemník:	Ing. Vojtěch Moštěk

Třetí rok samostatné existence Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity (FSS MU) lze charakterizovat následujícími aktivitami.

V oblasti vědy a výzkumu mají v současné době na FSS prioritu výzkumné záměry *Etnika, minority a marginalizované skupiny v ČR a Děti, mládež a rodina v transformaci*, v jejichž rámci jednotlivé katedry spolupracují s českými i zahraničními odbornými pracovišti.

První z projektů představuje dlouhodobý interdisciplinární výzkum problematiky postavení a soužití minorit a marginalizovaných skupin, které žijí na území České republiky (akcent je kladen především na romskou problematiku), s většinovou společností. Druhý záměr sleduje sociální trendy transformace české rodiny a zkoumá zákonitosti psychického a sociálního vývoje dětí a mládeže. Součástí obou výzkumných úkolů je i spolupráce na mezinárodním projektu zaměřeném na výuku problematiky etnických menšin v rámci řádných studijních programů (Vzdělávací nadace Jana Husa), komplexní výzkum romských dětí a rodiny v lokalitách Brna a Ostravy (Nadace British Know-How Fund) a participace na výzkumu účinků systému sociálních dávek a na projektu *Selhávání sociální politiky* (granty GA ČR).

Mezinárodní spolupráce na fakultě probíhala též na poli grantového výzkumu, kde se jednotlivá fakultní pracoviště věnují parciálním výzkumům, které odpovídají jejich odbornému a pedagogickému zaměření. Mezi jinými lze jmenovat mezinárodní srovnávací výzkum evropských zemí *European Values Study*. Celkem bylo v roce 2000 na FSS řešeno 35 grantů, mezi nimi 14 grantů GA ČR, 7 Vzdělávací nadace Jana Husa, 1 Open Society Fund, 2 Jean Monet Project atd.

Z organizačních aktivit FSS je nutno především uvést konání několika mezinárodních konferenčních akcí. Společně s Mezinárodním politologickým ústavem MU a Konrad Adenauer Stiftung fakulta zorganizovala následující konference: *Identities and Identity Politics, Perspectives in Anthropology and Cultural Studies* (březen), *Teorie areálových studií v evropských souvislostech* (květen), *Národnostní menšiny a menšinová politika v ČR* (květen) a *Perspektivy vývoje Evropské obranné a bezpečnostní politiky a transatlantických vztahů* (červen). Během jara (březen – květen) byl uskutečněn přednáškový cyklus *Rok v NATO*. Na podzim pak na půdě FSS proběhly konference *Minority v pluralitní společnosti* (září), *Sociální dávky – nastavení systému a jeho ekonomická i sociální efektivita, sociální konsekvence pro klienty sociálního státu i společnost* (říjen, ve spolupráci se Senátem Parlamentu ČR) a mezinárodní seminář *Media and Cultural Representation of Criminality and Punishment* (prosinec). FSS se rovněž spolu s Českou společností pro politické vědy podílela na uspořádání *Prvního celostátního kongresu politologů v ČR*, konaném na konci září.

Řada konkrétních aktivit fakulty je realizována na základě univerzitních dohod a programů. V rámci programu Socrates jsou naplňovány smlouvy na studentské pobyty s akademickými pracovišti v Jeně, Roskilde, Driebergenu, Vídni, Lovani, Lillehammeru, Tilburgu a v Římě, pedagogická výměna probíhá s akademickými pracovišti v Amsterdamu a Tilburgu. Nová smlouva o výměně přednášejících a studentů byla podepsána s Fakultou politologie a žurnalistiky UMCS v Lublinu, před uzavřením je pak smlouva o spolupráci (v rámci programu Socrates) se Sociologickým institutem Freiburské univerzity. Řada pracovníků pak během roku uskutečnila individuální studijní a přednáškové pobyty.

FSS rovněž zorganizovala pobyt skupiny bakalářských studentů londýnské SSEES (podzimní semestr), kteří v Brně absolvují kurz věnovaný sociální a politické realitě a problémům postkomunistických zemí a výuku češtiny, a týdenní *Letní školu individuální psychologie* (srpen) za účasti zahraničních lektorů.

Na FSS jako každoročně přednášela řada zahraničních hostů: E. Strumse a I. Begg (Lillehammer), M. Kabele (Groningen), K. Krause (Detroit), J. Malicki (Varšava), O. Ostapczuk (Moskva), W. Paruch (Lublin), I. Radičová (Bratislava), V. Zentai a J. Pannonius (Pécs), M. Vörös (Chicago), R. Braun a F. Hammer (Budapešť), G. Spiess (Erfurt), T. Kline (Luton), P. Tomlinson (Oxford) či P. Semmler a M. Buchowski (Poznaň).

Pracovníci fakulty též zasedají v oborových radách grantových agentur (17 v tuzemských a 3 v zahraničních) a ve výborech odborných společností (11 v tuzemských a 1 v zahraničním). K již tradičním aktivitám akademického sboru FSS též patří expertízy pro ústřední orgány, na nichž se v roce 2000 podílelo 8 zaměstnanců.

Publikační činnost pracovníků fakulty za uplynulý rok čítá 14 monografií (z toho jednu v zahraničí), 12 sborníků, 57 původních časopiseckých a sborníkových studií (8 zahraničních) a další publikační výstupy (učebnice, skripta apod.). Z knižních titulů lze jmenovat např. studie *Povolání: herec. Kritické momenty v pracovním životě herců* (I. Čermák – J. Lindénová), *Psychologie lidské komunikace* (Z. Vybíral), *Komunismus v České republice* (P. Fiala – J. Holzer – M. Mareš – P. Pšeja) či monografii *Moderní analýza politiky* (P. Fiala). Významná je též spolupráce katedry masmediálních studií a žurnalistiky s Českou televizí a Českým rozhlasem.

V oblasti pedagogické patřilo v roce 2000 k nejvýznamnějším počínům další rozšíření kombinovaného studia včetně otevření nových kombinací. O všechny nabízené obory byl značný zájem – k přijímacím zkouškám na bakalářské studium se přihlásilo 5 426 uchazečů, 341 bakalářů pak projevilo zájem studovat na magisterském stupni. Nově přijatých a v září zapsaných studentů však nakonec mohlo být pouze 460 (pro stupeň bakalářský) a 145 (pro stupeň magisterský).